

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)
z 11. novembra 2004*

Vo veci C-171/03,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES,

podaný rozhodnutím College van Beroep voor het bedrijfsleven (Holandsko)
z 13. apríla 2003 a doručený Súdnemu dvoru 14. apríla 2003, ktorý súvisí s konaním:

Maatschap Toeters,

M. C. Verberk, vystupujúci pod obchodným menom „Verberk-Voeten“,

proti

Productschap Vee en Vlees,

* Jazyk konania: holandčina.

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda komory P. Jann, sudcovia A. Rosas (spravodajca) a R. Silva de Lapuerta,

generálny advokát: M. Poiares Maduro,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Maatschap Toeters a M. C. Verberk, vystupujúci pod obchodným menom „Verberk-Voeten“, v zastúpení: J. Hulshuizen, advocaat,
- Productschap Vee en Vlees, v zastúpení: C. M. den Hoed, splnomocnený zástupca,
- holandská vláda, v zastúpení: H. G. Sevenster, splnomocnená zástupkyňa,
- Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: T. van Rijn, splnomocnený zástupca,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 8. júna 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu nariadenia Rady (EHS, Euratom) č. 1182/71 z 3. júna 1971, ktorým sa stanovujú pravidlá pre lehoty, dátumy a termíny (Ú. v. ES L 124, s. 1), ako aj výkladu a platnosti nariadenia Komisie (EHS) č. 3886/92 z 23. decembra 1992 ustanovujúceho podrobné pravidlá pre uplatňovanie systému prémie stanovených v nariadení Rady (EHS) č. 805/68 o spoločnej organizácii trhu s hovädzím a teľacím mäsom a zrušujúceho nariadenia (EHS) č. 1244/82 a (EHS) č. 714/89 (Ú. v. ES L 391, s. 20), v znení zmenenom a doplnenom nariadením Komisie (ES) č. 2311/96 z 2. decembra 1996 (Ú. v. ES L 313, s. 9).

- 2 Tento návrh bol predložený v rámci konania medzi Maatschap Toeters (ďalej len „Toeters“) a M. C. Verberk, vystupujúcim pod obchodným menom Verberk-Voeten (ďalej len „Verberk“), na jednej strane a Productschap Vee en Vlees (ďalej len „Productschap“) na strane druhej v súvislosti s rozhodnutím, ktorým tento orgán zamietol žiadosti podané spoločnosťami Toeters a Verberk s cieľom získať prémie za predčasné umiestnenie teliat na trh.

Použiteľná právna úprava

Právna úprava Spoločenstva

- 3 Nariadenie č. 1182/71 obsahuje všeobecné pravidlá pre lehoty, dátumy a termíny ustanovené právnymi aktmi Rady Európskej únie a Komisie Európskych spoločenstiev.

- 4 Článok 1 nariadenia č. 1182/71 stanovuje:

„Ak nie je stanovené inak, toto nariadenie sa uplatní na smernice Rady alebo Komisie, ktoré boli alebo budú schválené podľa Zmluvy o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva alebo Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.“

- 5 Článok 3 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1182/71 znie:

„1. ...

Ak sa lehota vyjadrená v dňoch, týždňoch, mesiacoch alebo rokoch počíta od momentu, keď dôjde k určitej udalosti alebo sa uskutoční určité opatrenie [okamihu, v ktorom udalosť nastala, alebo kedy bolo konanie uskutočnené — *neoficiálny preklad*], má sa za to, že deň, počas ktorého k tejto udalosti dôjde alebo sa toto opatrenie [konanie — *neoficiálny preklad*] uskutoční, nespadá do danej lehoty.

2. Pokiaľ v odsekoch 1 a 4 nie je ustanovené inak:

...

c) lehota vyjadrená v týždňoch, mesiacoch alebo rokoch začína na začiatku prvej hodiny prvého dňa danej lehoty a končí uplynutím poslednej hodiny ktoréhokoľvek dňa v poslednom týždni, mesiaci alebo roku, ktorý je rovnakým dňom týždňa alebo pripadá na ten istý dátum ako deň, od ktorého lehota začína plynúť. ...“

6 Nariadenie (EHS) Rady č. 805/68 z 27. júna 1968 o spoločnej organizácii trhu s hovädzím a telacím mäsom (Ú. v. ES L 148, s. 24), v znení zmenenom a doplnenom nariadením Rady č. 2222/96 z 18. novembra 1996 (Ú. v. ES L 296, s. 50, ďalej len „nariadenie č. 805/68“) členským štátom umožňuje, aby prijali právnu úpravu, ktorou sa zavádzajú prémie slúžiace najmä na obnovenie rovnováhy trhu s hovädzím a telacím mäsom po poruchách vyvolaných epizootickou bovinou spongiformnou encefalopatiou (BSE), pri súčasnom zachovaní systému podpôr v odvetví hovädzieho a telacieho mäsa.

7 Článok 4i ods. 2, 5 a 6 nariadenia č. 805/68 najmä stanovujú:

„2. Členské štáty môžu až do 30. novembra 1998 poskytovať prémie za predčasné umiestnenie teliat na trhu. Táto prémie je poskytovaná za jednotlivé v členskom štáte porazené telatá:

— ktorých hmotnosť jatočne upraveného tela sa rovná alebo je nižšia ako priemerná hmotnosť jatočne upraveného tela teliat porazených v dotknutom členskom štáte znížená o 15 %. Priemerná hmotnosť jatočne upraveného tela v členskom štáte je hmotnosť, ktorá vyplýva zo štatistík Eurostatu zostavených pre rok 1995 alebo z akéhokoľvek iného štatistického údaju pre tento rok úradne uverejneného a prijatého Komisiou,

- ktoré boli v členskom štáte porážky chované po určenú dobu bezprostredne predchádzajúcu porážke.

...

5. Komisia v súlade s postupom stanoveným v článku 27:

...

- vhodne určí výšku prémie za predčasné umiestnenie teliat na trh tak, aby umožňovala porážku dostatočného počtu kusov teliat v závislosti od potreby trhu,
- môže na žiadosť členského štátu povoliť, aby sa na jeho území prémie za predčasné umiestnenie teliat na trh líšila podľa regiónov za podmienky, že zvieratá boli po určenú dobu bezprostredne predchádzajúcu porážke chované v regióne ich porážky,
- môže pozastaviť poskytovanie jednej a/alebo druhej prémie upravenej v tomto článku.

6. Komisia po šiestich mesiacoch od vstupu systémov stanovených v tomto článku do platnosti overí, či sú ich výsledky uspokojivé.

V prípade, že výsledky nie sú uspokojivé, Komisia predloží Rade príslušný návrh, o ktorom Rada rozhodne kvalifikovanou väčšinou, najmä s ohľadom na nutnosť rozložiť záťaž vyvolanú potrebou adaptácie medzi jednotlivé členské štáty a na prípadné narušenie obchodu.“ [*neoficiálny preklad*]

- 8 Nariadenie č. 3886/92 obsahuje vykonávacie pravidlá pre systémy prémieí stanovených nariadením č. 805/68.
- 9 Jeho článok 50 ods. 1 v znení zmenenom a doplnenom nariadením č. 2311/96 stanovuje:

„Podmienky na poskytovanie prémie

1. Členský štát môže poskytnúť prémieu za predčasné umiestnenie jatočných teliat na trh (ďalej len ‚prémia‘) len za zvieratá porazené na jeho území a ktorých hmotnosť jatočne upraveného tela sa rovná alebo je nižšia ako hmotnosť uvedená v prílohe IV.

Porážka je vykonávaná na jatkách, ktoré sa voči príslušnému orgánu zaväzujú, že sa budú podieľať na správnom uskutočňovaní systému prémieí, ako je podrobne vymedzený v článkoch 50a a 50b.“ [*neoficiálny preklad*]

10 Článok 50a nariadenia č. 3886/92, vložený nariadením č. 2311/96, stanovuje:

„Žiadosť o prémie

1. Žiadosť o prémie sa podáva príslušnému orgánu dotknutého členského štátu najneskôr do troch týždňov po dni porážky.

Žiadosť sa môže týkať niekoľkých zvierat, pokiaľ v nej sú v súlade s odsekom 2 uvedené všetky informácie o jednotlivých zvieratách.

2. Ku každej žiadosti sú pripojené rôzne nevyhnutné údaje o jednotlivých zvieratách umožňujúce príslušnému orgánu určiť, či sú oprávnené na prémie.

...“ [*neoficiálny preklad*]

11 Článok 52 nariadenia č. 3886/92 v znení zmenenom a doplnenom nariadením č. 2311/96 stanovuje:

„Oznámenia

Členské štáty oznamujú Komisii:

...

c) ak ide o prémie za predčasné umiestnenie teliat na trh:

i) členské štáty oboznámia Komisiu s opatreniami, ktoré prijali na zavedenie systému prémie;

ii) členské štáty oboznámia Komisiu najneskôr do 2. decembra 1996 so špecifikáciou jatočne upraveného tela používanou pre jatočné upravené telá v roku 1995 počas oznamovania údajov o produkcii Štatistickému úradu Komisie;

iii) členské štáty Komisii každú stredú oznámia:

— počet zvierat, za ktoré bolo požiadané o prémie v predchádzajúcom týždni a od zavedenia systému,

— počet zvierat, za ktoré bola prémie priznaná od zavedenia tohto systému,

— celkový počet porazených teliat týždenne od 1. decembra 1996,

iv) členské štáty Komisii každý štvrťrok oznamujú hmotnosti jatočne upravených tiel rozdelené do skupín po 10 kilogramoch:

— teliat, v súvislosti s ktorými bola prijatá žiadosť o prémium,

— ostatných teliat.“ *[neoficiálny preklad]*

Vnútroštátna právna úprava

- 12 Pravidlá, ktorými sa riadia žiadosti o prémium upravené v článku 50 nariadenia č. 3886/92, sú uvedené vo Verordening kalverslachtspremie (nariadení o porážkovej prémii na teľatá) prijatom 11. decembra 1996 správnym orgánom Productschap (PBO-blad 1997, č. 25). Články 2 a 3 tohto nariadenia stanovujú:

„Článok 2

1. Na žiadosť vlastníka teliat sa prizná prémie za podmienok stanovených nariadením Komisie a podmienok stanovených týmto nariadením alebo na jeho základe za každé teľa

— porazené 1. decembra 1996 a neskôr...

...

Článok 3

1. Žiadosti sa podávajú tak, že je Productschap vrátený riadne a pravdivo vyplnený formulár, ktorý sám vydáva.

2. Posudzujú sa len úplné žiadosti, ku ktorým sú priložené všetky dokumenty preukazujúce, že za predmetné teľa vzniká nárok na prémii a ktoré sú Productschap doručené pred uplynutím lehoty troch týždňov odo dňa porážky.

...“

- 13 Článok 6:9 wet houdende algemene regels van bestuursrecht (Algemene wet bestuursrecht, všeobecný zákonník správneho práva) zo 4. júna 1992 (Stbl. 1998, s. 1), znie:

„1. Lehota na podanie sťažnosti alebo žaloby je dodržaná, ak ju adresát obdrží pred uplynutím tejto lehoty.

2. V prípade zasielania poštou je lehota na podanie sťažnosti alebo žaloby zachovaná, ak je sťažnosť alebo žaloba podaná pred uplynutím tejto lehoty na poštovú prepravu, s podmienkou, že ju jej adresát obdrží najneskôr do jedného týždňa po uplynutí lehoty.“

Skutkový stav vecí samej a prejudiciálne otázky

Vec Toeters

- 14 Na formulári s dátumom 3. apríla 1998 Toeters požiadal Productschap o prémie za 209 teliat, pri ktorých uviedol, že boli porazené 12., 13. a 16. marca 1998. Tento formulár bol poslaný poštovou prepravou 7. apríla 1998 a doručený Productschap 8. apríla 1998.
- 15 Listom z 26. mája 1998 Productschap zamietol v celom rozsahu žiadosť Toeters z dôvodu, že mu tento formulár nebol podaný v lehote troch týždňov po porážke zvierat. Lehoty na podanie jednotlivých žiadostí podľa Productschap uplynuli 3., 6. a 7. apríla 1998.
- 16 Rozhodnutím z 21. januára 1999 Productschap zamietol ako nedôvodné odvolanie, ktoré Toeters podal proti rozhodnutiu o zamietnutí jeho žiadosti o prémie.
- 17 Toeters 8. februára 1999 podal vnútroštátnemu súdu proti tomuto zamietavému rozhodnutiu žalobu.
- 18 Toeters najmä uplatňuje, že zamietnutie jeho žiadosti o prémie vo výške približne 11 300 eur v plnom rozsahu je neprimerané vzhľadom na drobné prekročenie lehoty zistené pri podávaní žiadosti.

Vec Verberk

- 19 Na troch formulároch s dátumom 18. februára 1998 Verberk požiadal Productschap o prémieu za porazenie 68, 49 a 102 teliat, pri ktorých uviedol, že boli porazené 28., 27. a 27. januára 1998. Ako je uvedené na poštovom razítku, tieto formuláre boli odoslané 19. februára 1998. Doručené Productschap boli 20. februára 1998.
- 20 Listom z 24. februára 1998 Productschap zamietol tieto tri žiadosti z dôvodu, že tieto formuláre neboli podané v lehote troch týždňov po porážke zvierat. Lehoty na podanie jednotlivých žiadostí podľa Productschap uplynuli 19., 18. a 18. februára 1998.
- 21 Rozhodnutím z 15. apríla 1999 Productschap zamietol ako nedôvodné odvolanie, ktoré Verberk podal proti rozhodnutiu o zamietnutí jeho žiadosti o prémieu.
- 22 Verberk 27. mája 1999 podal vnútroštátnemu súdu proti tomuto zamietavému rozhodnutiu žalobu.
- 23 Verberk tvrdil, že jedna zo žiadostí, ktorú podal, a síce žiadosť s ohľadom na 68 teliat porazených 28. januára 1998, bola v skutočnosti podaná v lehote, pretože bola podaná na poštovú prepravu v stanovenej trojtýždňovej lehote.

- 24 Verberk rovnako uvádzal, že sa zamietnutie v celom rozsahu jeho žiadosti o prémie z dôvodu drobného prekročenia lehoty nezlučuje so zásadou proporcionality.
- 25 Pred College van Beroep voor het bedrijfsleven odznelo tvrdenie, že Rada nariadením Rady (EHS) č. 3508/92 z 27. novembra 1992 ktorým sa stanovuje integrovaný systém spravovania a kontroly určitých schém poskytovania pomoci v Spoločenstve (Ú. v. ES L 355, s. 1) stanovila, že tento systém sa uplatňuje najmä na systémy prémie poskytovaných výrobcom hovädzieho a telacieho mäsa založené na článku 4 písm. a) až h) nariadenia č. 805/68. Podľa článku 8 nariadenia Komisie (EHS) č. 3887/92 z 23. decembra 1992, stanovujúce podrobné pravidlá používania integrovaného systému spravovania a kontroly niektorých schém pomoci v rámci spoločenstva (Ú. v. ES L 391, s. 36), má každé oneskorené podanie žiadosti s výnimkou prípadov vyššej moci za následok, že výška požadovanej podpory bude znížená pomerne k počtu dní oneskorenia. Takéto pravidlo je v súlade so zásadou proporcionality. Na spornú prémie na porazené teľatá, ktorá sa zakladá na článku 4i nariadenia č. 805/68 sa však tento právny predpis nevzťahuje.
- 26 College van Beroep voor het bedrijfsleven si kladie otázku o výklade článku 3 ods. 2 písm. c) nariadenia č. 1182/71. Ak ide totiž o prípad, kedy mala byť žiadosť o prémie podaná do troch týždňov od porážky podľa článku 3 ods. 1 tohto nariadenia, začne lehota plynúť v deň porážky bez toho, aby sa prihliadalo na zvyšné časti dňa. Pokiaľ by sa však mal použiť článok 3 ods. 2 uvedeného nariadenia po porážke, skončila by uplynutím poslednej hodiny dňa, ktorý sa v poslednom týždni svojím pomenovaním zhoduje s dňom nasledujúcim po porážke. V tomto prípade by bola lehota vždy o jeden deň dlhšia, ako je počet dní v týchto týždňoch.
- 27 College van Beroep voor het bedrijfsleven vo svojom vnútroštátnom rozhodnutí okrem toho uvádza, že keby boli na účely určenia dátumu podania žiadosti použité

vnútroštátne procesné predpisy, a síce článok 6:9 všeobecného zákonníka správneho práva, bolo by potrebné považovať tieto žiadosti za podané v súlade s článkom 50a nariadenia č. 3886/92. Boli totiž odoslané poštovou prepravou pred koncom lehoty a adresátom boli prijaté do jedného týždňa po uplynutí lehoty.

28 Vnútroštátny sudca zastáva názor, že nič nenasvedčuje tomu, že by skutočnosť, že by tieto žiadosti boli považované za podané včas, mohla ohroziť efektívnu kontrolu, pre ktorú Komisia lehotu stanovila, že by mohla porušiť kontrolné opatrenia, ktoré Komisia zaviedla článkom 50b nariadenia č. 3886/92, alebo narušiť správne fungovanie systému.

29 Vzhľadom na tieto skutočnosti College van Beroep voor het bedrijfsleven položil Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. a) Má byť článok 3 ods. 2 [písm.] c) nariadenia (EHS, Euratom) č. 1182/71 vykladaný v tom zmysle, že taká lehota vyjadrená v týždňoch, akou je lehota stanovená v článku 50a nariadenia (EHS) č. 3886/92 končí uplynutím poslednej hodiny dňa, ktorý sa v poslednom týždni svojim pomenovaním zhoduje s dňom nasledujúcim po dni, kedy bola uskutočnená porážka?

b) Smie členský štát pri uplatnení článku 50a nariadenia (EHS) č. 3886/92 určiť okamih podania žiadosti o prémie podľa vnútroštátnych procesných predpisov, ktorými sa v jeho vnútroštátnom právnom poriadku riadia porovnateľné vnútroštátne lehoty pre podanie žiadosti?

- c) V opačnom prípade, má sa článok 50a nariadenia (EHS) č. 3886/92 vykladať v tom zmysle, že žiadosť o prémie musí byť taktiež považovaná za ‚podanú‘ v lehote, keď môže byť preukázané, že bola poslaná poštou pred uplynutím trojtýždňovej lehoty a doručená príslušnému orgánu po uplynutí lehoty v takom okamihu, že tento orgán mohol oznámiť Komisii príslušné informácie v ten istý deň, v ktorý by tak urobil, keby mu bola žiadosť doručená pred uplynutím lehoty?
2. Je článok 50a ods. 1 nariadenia (EHS) č. 3886/92 platný, ak úplne vylučuje nárok žiadateľov na prémie v prípade, že prekročí lehotu na podanie žiadosti, bez ohľadu na povahu a dĺžku tohto prekročenia lehoty?“

O otázkach

O prvej otázke písm. a)

30 Prvou otázkou písm. a) sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či treba článok 3 ods. 2 písm. c) nariadenia č. 1182/71 vykladať v tom zmysle, že lehota vyjadrená v týždňoch, akou je lehota stanovená v článku 50a nariadenia č. 3886/92, končí uplynutím poslednej hodiny dňa, ktorý sa v poslednom týždni svojím pomenovaním zhoduje s dňom nasledujúcim po dni, kedy bola uskutočnená porážka.

31 Ako upresňuje článok 3 ods. 1 druhý pododsek nariadenia č. 1182/71, keď je lehota vyjadrená v dňoch, týždňoch, mesiacoch alebo rokoch počítaná od okamihu,

v ktorom udalosť nastala, alebo kedy bolo konanie uskutočnené, potom sa deň, počas ktorého táto udalosť nastala, alebo sa toto konanie uskutočnilo, do dotyčnej doby nezapočíta. Toto ustavenie vyjadruje latinské príslovie *dies a quo non computatur in termino*, čo je pravidlo, ktoré uznáva značný počet právnych systémov členských štátov.

32 *Dies a quo*, alebo deň, kedy nastala udalosť, je teda dňom, ktorý je začiatkom plynutia lehoty, od ktorého bude počítaná doba stanovená zákonom, vo veciach v dotknutom konaní, teda tri týždne.

33 Podľa článku 3 ods. 2 písm. c) nariadenia č. 1182/71 lehota určená podľa týždňov končí uplynutím poslednej hodiny dňa, ktorý sa v poslednom týždni svojim pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, v ktorý lehota začína plynúť. Toto ustanovenie, ktoré umožňuje určiť *dies ad quem*, alebo deň, kedy lehota končí, musí byť vykladané s ohľadom na článok 3 ods. 1 druhý pododsek toho istého nariadenia, podľa ktorého je začiatočným dňom lehoty deň, počas ktorého nastala udalosť. Inými slovami, keď udalosť predstavujúca začiatok lehoty jedného týždňa nastala v pondelok, lehota skončí nasledujúci pondelok, ktorý bude *dies ad quem*.

34 Tento výklad nariadenia č. 1182/71 zodpovedá pravidlu stanovenému v článku 4 ods. 1 Európskeho dohovoru o počítaní lehôt podpísanom v Bazileji 16. mája 1972 (ďalej len „Bazilejský dohovor“), podľa ktorého, „ak je lehota vyjadrená v týždňoch, je *dies ad quem* deň posledného týždňa, ktorého pomenovanie sa zhoduje s pomenovaním *dies a quo*“.

- 35 Taktiež zodpovedá pravidlu používanému na počítanie lehôt v súdnom konaní. Podľa článku 80 ods. 1 písm. b) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora lehota vyjadrená v týždňoch končí uplynutím dňa, ktorý má v poslednom týždni rovnaké pomenovanie alebo číslo ako deň, kedy nastala udalosť alebo bol urobený úkon určujúci počiatok plynutia lehoty (pozri v tomto zmysle rozsudok z 15. januára 1987, Misset/Rada, 152/85, Zb. s. 223, body 7 a 8).
- 36 Vzhľadom na to, že toto pravidlo stačí na určenie spôsobu počítania lehoty a dňa, kedy zákonom stanovené obdobie uplynie, je zbytočné snažiť sa určiť deň, kedy lehota začala plynúť, a počet dní, počas ktorých plynula. Či totiž berieme do úvahy to, že lehota začala plynúť v *dies a quo* od okamihu, v ktorom nastala udalosť, v *dies a quo* o polnoci (pozri v tomto zmysle článok 3 ods. 1 Bazilejského dohovoru), alebo od prvej hodiny dňa, ktorý nasleduje po *dies a quo*, ako by to mohlo vyplývať z výkladu začiatku vety ustanovenia článku 3 ods. 2 písm. c) nariadenia č. 1182/71, podstatné je, že sa tento *dies a quo* nezahrňuje do zákonom ustanoveného obdobia (*non computatur in termino*).
- 37 Okrem toho príliš zužujúci doslovný výklad tohto začiatku vety ustanovenia článku 3 ods. 2 písm. c), podľa ktorého by lehota začala plynúť až odo dňa nasledujúceho po *dies a quo*, by mohol spôsobiť, že v takom prípade, o aký ide v spornom konaní, by sa žiadosť o prémie podaná priamo v deň porážky teliat, teda v *dies a quo*, stala neprípustnou, pretože bola podaná mimo ustanovenú lehotu. Toto určite nebolo úmyslom zákonodarcu Spoločenstva, ktorého jediným cieľom pri prijímaní pravidiel pre počítanie lehôt bolo určiť spôsob, akým sa počítajú určité obdobia, s ktorého nedodržaním právne predpisy spájajú určité právne následky.

- 38 Vzhľadom na tieto skutočnosti treba na prvú otázku písm. a) odpovedať, že článok 3 ods. 2 písm. c) nariadenia č. 1182/71 sa má vykladať v tom zmysle, že lehota vyjadrená v týždňoch, akou je lehota stanovená v článku 50a nariadenia č. 3886/92, končí uplynutím poslednej hodiny dňa, ktorý sa v poslednom týždni svojím pomenovaním zhoduje s dňom, kedy bola uskutočnená porážka.

O prvej otázke písm. b)

- 39 Prvou otázkou písm. b) sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či členský štát smie pri použití článku 50a nariadenia č. 3886/92 určiť okamih podania žiadosti o prémie podľa vnútroštátnych procesných predpisov, ktorými sa v jeho vnútroštátnom právnom poriadku riadia porovnateľné vnútroštátne lehoty na žiadosti.

- 40 V tomto ohľade treba uviesť, že uvedený článok 50a obsahuje presne formulované pravidlo, ktoré musí byť v Spoločenstve uplatňované jednotne, aby bola zachovaná rovnosť hospodárskych subjektov.

- 41 Na položenú otázku je teda potrebné odpovedať tak, že členský štát nesmie pri uplatňovaní článku 50a nariadenia č. 3886/92 určiť okamih podania žiadosti o prémie podľa vnútroštátnych procesných predpisov, ktorými sa v jeho vnútroštátnom právnom poriadku riadia porovnateľné vnútroštátne lehoty na žiadosti.

O prvej otázke písm. c)

- 42 Prvou otázkou písm. c) sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 50a nariadenia č. 3886/92 má vykladať tak, že žiadosť o prémie musí byť taktiež považovaná za „podanú“ v lehote, keď môže byť preukázané, že bola poslaná poštou pred uplynutím trojtýždňovej lehoty a doručená príslušnému orgánu po uplynutí lehoty v takom okamihu, že tento orgán mohol oznámiť Komisii príslušné informácie v ten deň, v ktorý by tak urobil, keby mu bola žiadosť doručená pred uplynutím lehoty.
- 43 Ako zdôrazňuje generálny advokát v bode 33 svojich návrhov, článok 50a je jasný v tom smere, že žiadosť môže byť považovaná za „podanú“ len vtedy, keď bude doručená svojmu adresátovi. Nepostačuje teda, že žiadosť bola v lehote zverená na poštovú prepravu.
- 44 Okrem toho skutočnosť, že príslušný orgán bol schopný oznámiť Komisii určité údaje, nie je relevantná pre počítanie lehoty, ktorá musí byť v celom Spoločenstve uplatňovaná jednotne tak, aby bola zachovaná najmä rovnosť medzi hospodárskymi subjektami.
- 45 Vzhľadom na tieto skutočnosti treba na položenú otázku odpovedať, že článok 50a nariadenia č. 3886/92 sa má vykladať v tom zmysle, že žiadosť o prémie môže byť považovaná za „podanú“ v lehote len vtedy, keď bola doručená príslušnému orgánu pred uplynutím lehoty.

O druhej otázke

- 46 Druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či je článok 50a ods. 1 nariadenia č. 3886/92 platný, keď úplne vylučuje nárok žiadateľa na prémiiu v prípade, že prekročí lehotu na podanie žiadosti, bez ohľadu na povahu a dĺžku tohto prekročenia lehoty.
- 47 V tejto súvislosti je potrebné upresniť, že pokiaľ zákonodarca Spoločenstva ustanoví záväznú lehotu na podanie žiadosti, nie je preklúzia spôsobená nedodržaním tejto lehoty sankciou, ale iba následkom nedodržania zákonom ustanovených podmienok (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. januára 1986, Denkavit, 266/84, Zb. s. 149, bod 21).
- 48 Pokiaľ zákonodarca napríklad určí, že každé oneskorené podanie žiadosti má za následok zníženie výšky pomoci, na ktoré sa žiadosť vzťahuje a na ktoré by mal nárok ak by podal svoju žiadosť včas, o 1 % za pracovný deň, ako stanovuje článok 8 nariadenia č. 3887/92, ktorého sa dovoľával žalobca u vnútroštátneho súdu, neupravuje tým všeobecne sankcie, ktoré sa môžu uložiť za nedodržanie lehoty, ale určuje v danom prípade právne následky oneskoreného doručenia žiadosti, ktoré sa menia v závislosti na dni jej podania.
- 49 Z toho vyplýva, že zníženie poskytnutej čiastky v prípade oneskoreného podania žiadosti o prémiiu nie je všeobecnou zásadou použiteľnou na všetky prípady, keď právna úprava poľnohospodárstva stanovuje lehotu na predloženie žiadosti, ale zámernou voľbou zákonodarcu, ktorý sa domnieval, že dodržanie lehoty nie je podstatné pre konanie daného systému prémie.

- 50 V spornom prípade treba overiť, či sa zákonodarca Spoločenstva nedopustil zjavne nesprávneho posúdenia, keď neupravil postupné znižovanie čiastok poskytovaných prémie v závislosti na dni podania žiadosti. Táto kontrola sa uskutočňuje s ohľadom na zásadu proporcionality.
- 51 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že zásada proporcionality, ktorá patrí medzi všeobecné zásady práva Spoločenstva, vyžaduje, aby akty orgánov Spoločenstva neprekračovali hranice toho, čo je vhodné a nevyhnutné na dosiahnutie legitímnych cieľov, ktoré daná právna úprava sleduje, čím sa myslí, že keď sa ponúka výber z niekoľkých vhodných opatrení, je potrebné zvoliť to, ktoré je najmenej obmedzujúce, a že spôsobené nevýhody nemôžu byť neprimerané s ohľadom na sledovaný cieľ (pozri najmä rozsudky z 5. októbra 1994, *Crispoltoni a i.*, C-133/93, C-300/93 a C-362/93, Zb. s. I-4863, bod 41; z 5. mája 1998, *National Farmers' Union a i.*, C-157/96, Zb. s. I-2211, bod 60, a z 29. októbra 1998, *Zaninotto*, C-375/96, Zb. s. I-6629, bod 63).
- 52 Čo sa týka súdnej kontroly vyššie uvedených podmienok, má zákonodarca v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky diskrečnú právomoc zodpovedajúcu politickej zodpovednosti, ktorá pre neho vyplýva z článkov 34 až 37 ES. V dôsledku toho môže byť zákonnosť opatrenia prijatého v tejto oblasti dotknutá len tým, že je toto opatrenie zjavne nevhodné vzhľadom na cieľ, ktorý orgán sleduje (pozri už citované rozsudky *Crispoltoni a i.*, bod 42, a *National Farmers' Union a i.*, bod 61).
- 53 Ako zdôraznili Holandské kráľovstvo a Komisia v pripomienkach, ktoré predložili Súdnemu dvoru, prémie, o ktorú ide v dotknutom konaní, je konjunktúrnym opatrením, ktorého účelom je jednak znížiť prebytočnú ponuku hovädzieho a telacieho mäsa na trhu spôsobenú krízou vyvolanou BSE, jednak podporovať ceny výrobcov.

- 54 Dôležitosť dodržovania lehôt na podanie žiadosti o prémie jasne vyplýva z deviateho, desiateho a jedenásteho odôvodnenia nariadenia č. 2311/96, ktoré znejú:

„keďže treba umožniť efektívne monitorovanie systému, musia byť žiadosti o prijatie podané najneskôr do troch týždňov po porážke; k takejto žiadosti musia byť priložené všetky informácie nevyhnutné na riadne overenie žiadosti,

keďže je nevyhnutné stanoviť účinné kontrolné opatrenia a keďže sa tieto opatrenia musia zakladať najmä na správnych kontrolách a miestnej kontrole v spornom závode prevádzkujúcom porážky, ako aj vo vykrmovacích prevádzkach,

keďže na zaistenie správneho fungovania systému majú členské štáty povinnosť pravidelne oznamovať určité údaje o žiadostiach a prijímaní prémie, ako aj o porážkach teliat“ [*neoficiálny preklad*].

- 55 S ohľadom na ciele monitorovania systému a kontroly dodržovania podmienok na poskytovanie prémie sa nezdá, že by zákonodarca zjavne porušil zásadu proporcionality, keď neupravil postupné znižovanie čiastok poskytovaných prémie v závislosti na dni podania žiadosti.

- 56 Na druhú otázku je teda potrebné odpovedať tak, že jej skúmanie neukázalo žiadnu skutočnosť, ktorou by mohla byť dotknutá platnosť článku 50a ods. 1 nariadenia č. 3886/92 vzhľadom na to, že úplne vylučuje nárok žiadateľa o prémii v prípade, že prekročí lehotu na podanie žiadosti, bez ohľadu na povahu a dĺžku tohto prekročenia lehoty.

O trovách

- 57 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. a) Článok 3 ods. 2 písm. c) nariadenia Rady (EHS, Euratom) č. 1182/71 z 3. júna 1971, ktorým sa stanovujú pravidlá pre lehoty, dátumy a termíny, sa má vykladať v tom zmysle, že lehota vyjadrená v týždňoch, akou je lehota stanovená v článku 50a nariadenia Komisie (EHS) č. 3886/92 z 23. decembra 1992, ustanovujúceho podrobné pravidlá pre uplatňovanie systému prémie stanovených v nariadení Rady (EHS) č. 805/68 o spoločnej organizácii trhu s hovädzím a teľacím mäsom a zrušujúceho nariadenia (EHS) č. 1244/82 a (EHS) č. 714/89, v znení zmenenom a doplnenom nariadením Komisie (ES) č. 2311/96 z 2. decembra 1996, končí uplynutím poslednej hodiny dňa, ktorý sa v poslednom týždni svojim pomenovaním zhoduje s dňom, kedy bola uskutočnená porážka.

- b) Pri uplatňovaní článku 50a nariadenia č. 3886/92 členský štát nesmie určiť okamih podania žiadosti o prémie podľa vnútroštátnych procesných predpisov, ktorými sa v jeho vnútroštátnom právnom poriadku riadia porovnateľné vnútroštátne lehoty na žiadosti.

- c) Článok 50a nariadenia č. 3886/92 sa má vykladať v tom zmysle, že žiadosť o prémie môže byť považovaná za „podanú“ v lehote len vtedy, keď bola doručená príslušnému orgánu pred uplynutím lehoty.
2. Skúmanie druhej otázky neukázalo žiadnu skutočnosť, ktorou by mohla byť dotknutá platnosť článku 50a ods. 1 nariadenia č. 3886/92 vzhľadom na to, že úplne vylučuje nárok žiadateľa o prémie v prípade, že prekročí lehotu na podanie žiadosti, bez ohľadu na povahu a dĺžku tohto prekročenia lehoty.

Podpisy